

יש נוחלין פרק שמיני בבא בתרא

קב.

עין משפט
נר מצוה

לא א ב טוֹשׁ״ע י״ד סי'
רמד סעי' יח [ברב
אלפס קידושין פ"א ד'
רכא]:

רבינו גרשום

[illegible]

ה': דאמר ר' חמא בר חנינא. לקמן
 ר' חמא בר חנינא זו יוכבד כ"ו ובת לוי
 טעון אמה ולידה צ"ן החסומות כלומר
 הוא דהא כבר כתיב (במדבר טו) בת לוי
ממתיב רבה אמור איהם
 אדורותיכם וגו'. תימה
 לרש"צ"א דמה צריך להקשות
 מבדייתתא מקרא הוה ליה לאקשווי
 דכתיב לא תקוב טולה ואומר
 ר"י דה"ל ענה טולה קמ"ל:
 שפיר

נתפשטו הקמטין וחזר היופי למקומו² ויקח ויחזור מיבעי ליה אמר רב יהודה בר זבידא מלמד שעשה לה מעשה לקוחין הושיבה באפריון ואהרן ומרים משוררים לפניו ומלאכי שרת אומרים³ אם הבנים שמחה להלן מנאן הכתוב דרך גדולתן וכאן דרך חכמתן מסייעא ליה לרבי אמי דא"ר אמי⁴ בשיבה הלך אחר חכמה במסיבה הלך אחר זקנה א"ר אשי⁵ והוא דמפלגין בחכמה והוא דמפלגין בזקנה תנא דבי רבי ישמעאל בנות צלפחד שקולות היו שנאמר⁶ ותיינה הויה אחת לכולן אמר רב יהודה אמר שמואל בנות צלפחד הותרו להנשא לכל השבטים שנאמר⁷ לטוב בעיניהם תהינה לנשים אלא מה אני מקיים⁸ אך למשפחת מטה אביהם תהינה לנשים עצה טובה השיאן הכתוב שלא ינשאו אלא להגון להן מותיב רבה⁹ אמור אליהם¹⁰ לאותן העומדים על הר סיני לדורותיכם אלו דורות הבאים אם נאמר אבות למה נאמר בנים ואם נאמר בנים למה נאמר אבות מפני שיש באבות מה שאין בבנים ויש בבנים מה שאין באבות באבות הוא אומר¹¹ וכל בת יורשת נחלה והרבה מצות נצטוו בנים שלא נצטוו אבות הא מפני שיש באבות שאין בבנים ויש בבנים מה שאין באבות הוצרך לומר אבות הוצרך לומר בנים קתני מיהת באבות הוא אומר וכל בת יורשת נחלה הוא מותיב לה והוא מפרק לה לבר מבנות צלפחד אמר מר באבות הוא אומר וכל בת יורשת נחלה באבות אין בבנים לא מאי משמע אמר רבא אמר קרא¹² זה הדבר¹³ דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה אמר ליה רבה זומי לרב אשי אלא מעתה¹⁴ זה הדבר דשחומי חוץ הכי נמי דלא יהא נוהג אלא בדור זה שאני התם דכתיב¹⁵ לדורותם זה

שעדיין לא נולד היתה היא נביאה שנתנבאה על משה שעמיד להוולד : **משוררין**. מתוך שמחה שמהם שמות ב' לדעה מה יעשה לו מה יהיה סוף נבואתה כדאיחא בְּסוּמָה (דף יא.) : **להלן**. כשנישאו צנות ללפחד מתייהנה מחלה תרעה חגלה ומלכה ונועה צנות ללפחד לבני דודיין לנשים ומסבדר דרך נולדו כדכתיב לא ימרה (בבבאמיטא כט) : **ובאלן**. כשעמדו לפני משה דרך חכמתם כסדר שהן חכמות זו יותר מזו הקדימין מנראה. ומסבדר אמר' הכי דלא ליקשו קראי אהדדי : **בישיבה**. צין לדין צין לשאר ישיבות של מורה מופיציין נקממיה שחכמם מופלג מכל חזיריו חלמיה שחכם הוא מאלד אבל צביל שהיו חכם מסעין מן השואה חכם הקצת. ומצוות ללפחד אירכא נחמל' דגמי שאליה דירין מקדים השואה חכמה מתלה : **והוא דמפליג**. החכם בחכמה אז הלך אחר החכמה ולא אחר זקנה : **והוא דמפליג בזקנה**. שמה יותר מן החכם ואע"א דמופלג ההוא חכם בחכמה וכגון שהזקן חכם קצת אבל אם אינו לכבדו. שמעיין מהבא דחכם מופלג חזקן מופלג שאינו חכם כל כך כבחור בישיבה הלך אחר החכמה במציבה הלך אחר זקנה והיבא דחכם היו מופלג בחכמה והזקן אינו מופלג בזקנה ב"מ ודחזקן היו מופלג בזקנה והחכם אינו מופלג בחכמה בכל מקום הלך אחר זקנה ואפילו שהבחור חכם יותר ממנו. והיבא דלא מופלג לא האץ בחכמה ולא האץ בזקנה נראה בעיניי אשאי דלא מופלג בחכמה והוא דמופלג בזקנה דהייבא דהוה מררייהו מופלגין הולכינן בישיבה דהייבא דלא הוה מררייהו מופלגין לא האץ ולא האץ הולכינן בכל מקום אחר אחד מהן ומעלה דהזקן דבצביל שהבחור חכם קצת יותר ממנו אין לנו לבייש את המקום והחכם אינו בוש בזה קנתו חולקיין לו כבוד : **שקולות היו**. ולכן פעמים שהקדים זו לזו ופעמים איפכא כדדרשינן הוא משה ואהרן מלמד שקולין היו ולא תסייעיה לר' אמר : **וספייעה**. מיותר הוא דמצי : **הסורו**. אט"פ ששאר בת יורשת נחלה נאסרה : **עלה טובה**. ואינה מצות עשה : **אמור אליהם** יעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' וטומאתו עליו : **אמור אליהם**. היינו לאותן מכאן תלמודו לשאר מצוות האמורות בתורה סתם שאלמרח צין ללכות צין לדורות הבאין : **וכל** לקמיה אבל לדורות הבאין ליתא איסור הסבת נחלה : **נלטו צנים**. מצוות התלויות בארץ שחכמה ופיהא וכן הדינה : **הולרך לומר לאנשים והולרך לומר לנשים**. שאם נכתב סתם הלא היה צבאות מלדל כתב כי תבואו כדכתיב בשאר מצוות האמורות לבנים אי נמי היו ילפינן וסומר מנח' ממצוות המפורשות לבנים או ללכות והיו אוקיימנא ליה בנחת מהן להכי כתיבי וסומר מנח' ממצוות שנוהגות בין צנים בין בלכות עד שיפרטו לך הכתוב כי תבואו או יתבוא לקמן : **לכר מצבות ללפחד**. דהאי וכל בת יורשת נחלה לאו אצנות ללפחד קאי דהא גלי : **מאי משמע**. דהאי קרא לא משמעני אלא בואותו הדור : **זה הדבר**. אשר צוה ה' לבנות : **הוא** זה לאו אצנות ללפחד קאי אלא אוכל בת יורשת נחלה דכתיב בצריה חסד תסבד חוק. וזה הדבר אשר צוה ה' איש איש מצבי ישראל אשר ישמע שור או כש או עו וטוי חוד אלא אותו דור צביל : **שאיני הסם**. דכתיב וחותם עולם תהיה זאת להם לדורותם :

מב

מסורת הש"ס

(א) סוטה יב, (ב) לקמן קכג,;
(ג) יצימות עמח, (ד) [לקמן]
קכא, תענית ל, (ה) [בראשית
מז], (ו) [שם טו], (ז) [שם כא],
(ח) [שם כה], (ט) [שם מז],
(י) [שם טו], (כ) [שמות ו],
(ל) [שם, (מ) [שם, (נ) [שם ו],
(ס) [שם טו], (ע) [ללא נמצא בכל
ש"ס אלף בתוספתא סוף
כריתות],

תורה אור השלם

1 וְשֵׁשׁ אֲשֶׁת עֲמֶרְקָי וְיֹכְבֵד
אֵת בְּנֵי יוֹזָאָבָד בְּנֵי אֶחָיו
וְלִזְלִי וְלִמְרֵם אֶת אֶחָיו וְאֵת
מִשְׁמֵה וְאֵת מִרְיָם אֲחֵיהֶם:
כִּמְבֹרֵךְ לוֹ שֵׁשׁ
2 וְהָלַךְ אִישׁ מִבֵּית יוֹזָאָבָד
אֵת בְּנֵי יוֹזָאָבָד:
3 מִשְׁבִּיעַ עֲקֶרֶת הָאֵת בְּאֵר
הַבְּנִינִים שִׁמְחָה לְהֵלֵךְ יָדָהּ:
הַקִּיָּים שֶׁל
4 וְהוֹחִיזָהּ מִחֵלֶת הָרֵצָה
הַתְּהֵלָה וּמִזְכֹּר וְנֶעֱמָה בְּנוֹת
לְעִמְלָח לְבָנֵי דִדְיָן
כִּמְבֹרֵךְ לוֹ אֵשֶׁת
5 וְהָיָה יוֹזָאָבָד שָׂרָה צֹהַר
לְבִנְיָמִן לְעִמְלָח לְאִמּוֹ שְׁלֹשׁ
וְהָיָה בְּעֵצֵיהֶם הָרֵצָה לְגִשִּׁים
לְמַשְׁחֵת מִשְׁחָה אֲבִיהֶם
תָּחִיל לְבִנְיָמִן:
וְהָיָה יוֹזָאָבָד שָׂרָה צֹהַר

מבדור לו
אמר אלחם ויהיו
לכל איש אשר יקרב
וערובם אל הקרשים אשר
קדשו בני ישראל
והקדשם ונברכה
תקדשם יהוה עליו יאמר
ויקרא כב ז
ועל בלתי ישת
למשה בני ישראל
לחזק ממנפתה משה
אביהם
ותהיה לפניהם
למען יחזקו
בני ישראל איש
חלתה
מבדור לו ח
אמר
בבל רל ארור
אל בני ישראל
ואמרת
אלהיהם ואל
הדבר אשר
עשה
קראו ב ז
ולא יקדשו את
הביתיהם לשערים
אשר עשו
בניהם ויתריעו
חזק עולם
ותהיה ואת
לחם ויהיו ז

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה אשר
לדה וכו' שנה אלא כל
מן: (ב) ד"ה צמקיה וכו'
ונישואין כבנות צלפחד
הס"ד:

מוסף רש"י

[illegible]